SALA KOMMUN

Bilaga KS 2014/217/1

2014-10-24
SKRIVELSE
GÖRAN CEDERHOLM
DIREKT: 0224-74 78 61

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Kommunstyrelsens ledningsutskott

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2014 -10- 27
Diarienr 2014/1089 Aktbilaga 1
Dpb:

Kommunens plan för räddningsinsats

Bakgrund

Av 3 kap. 6 § Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor framgår att kommunen ska upprätta en plan för räddningsinsatser för verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport enligt 10 § lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Planen ska ha den omfattning som säkerheten för omgivningen kräver, och planen ska förnyas vart tredje år eller när det annars till följd av ändrade förhållanden finns anledning till det. Planen ska lämnas in till länsstyrelsen.

I samband med att kommunen upprättar eller förnyar planen ska kommunen på lämpligt sätt ge allmänheten möjlighet att lämna synpunkter på planen. Förordning (2013:321).

Ärende

För Sala kommun gäller detta företaget Sala Ytbehandling AB, och det är en uppdatering av den befintliga planen som avses. Den tidigare planen fastställdes i kommunstyrelsen 2007 och har inte reviderats därefter.

Förslag till beslut

Räddningstjänsten Sala-Heby föreslår att ledningsutskottet beslutar

att allmänheten under tre veckor ges möjlighet att lämna synpunkter på den bifogade planen, samt

att, efter genomförd presentation för allmänheten och eventuell revidering, föreslå kommunstyrelsen att besluta om att fastställa planen.

Göran Cederholm

Bilaga KS 2014/217/2

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2014 -10- 27
Diarienr 2014/1089 Aktbilaga 2
DpB:

Kommunens plan för räddningsinsats för Sala Ytbehandling AB

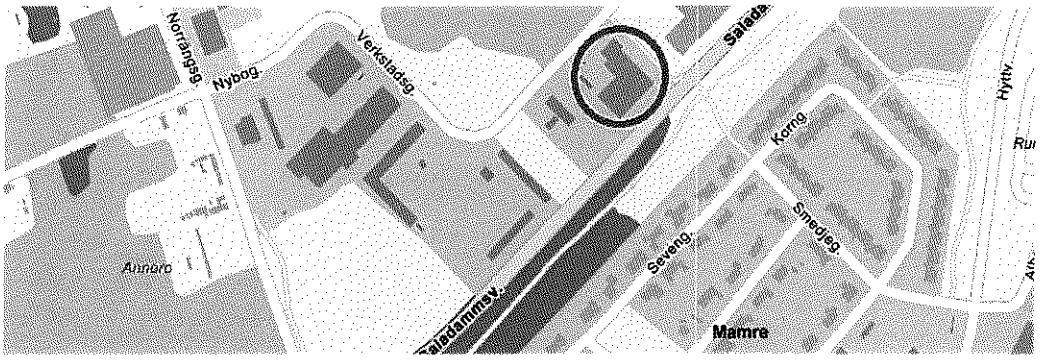

Inledning

Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor – det s.k. Seveso II-direktivet – är uppdelad i två olika kravnivåer.

Den lägre kravnivån innebär att företaget är skyldigt att göra en anmälan, kompletterat med en beskrivning hur verksamheten kan förebygga riskerna för en allvarlig kemikalieolycka, till Länsstyrelsen och Arbetsmiljöverket. Dessutom är verksamhetsutövaren skyldig att skapa ett handlingsprogram för att på motsvarande sätt förebygga allvarliga kemikalieolyckor.

Företag som hamnar på den högre kravnivån skall dessutom redovisa en säkerhetsrapport som skall förnyas vart femte år, eller vid större förändringar. Säkerhetsrapporten beskriver verksamheten, verksamhetens riskprofil, farliga ämnen, handlingsplan samt en intern nödlägesberedskap vid en allvarlig kemikalieolycka.

Förutom de skyldigheter som företag i den högre kravnivån har, är också kommunen enlig 3 kap. 6 § Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor skyldig att för dessa företag upprätta en plan för räddningsinsatser.
Planens syfte är att beskriva hur räddningstjänsten är planlagd, hur resurserna skall samordnas samt på vilket sätt allmänheten skall ges kunskap om vilka åtgärder de skall vidta och hur de varnas och informeras i händelse av en allvarlig kemikalieolycka vid anläggningen.
Dessutom är kommunen skyldig att ge information till närboende till anläggningen på företagets bekostnad.

Alla Seveso II-klassade företag oavsett kategori klassas som anläggning med farlig verksamhet enligt *2 kap. 4 § i Lagen (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor.*

Företaget

Företaget har enligt föreskrifterna lämnat en säkerhetsrapport, inkluderande en intern plan för räddningsinsats samt via kommunens hemsida informerat berörda som kan drabbas av en olycka.
Nedan följer en kort presentation av företaget med huvudinriktning mot de kemi-

kalier som hanteras dvs. de som föranleder att anläggningen omfattas av Sevesodirektivet.

Verksamhet

Verksamheten omfattar huvudsakligen legoytbehandling. Hårdförkromning sker framför allt av komponenter till hydrauliksystem.
Produktionen bedrivs dagtid och i form av två-skift. Verksamhet pågår ca 220 dagar per år.

Anläggningen är belägen på Verkstadsgatan 10 i Nybo industriområde i norra delen av Sala.

Ytbehandlingsprocessen omfattar huvudsakligen hårdförkromning. Ytbehandlingen sker i en automatiserad linje i två fristående hårdförkromningsbad.
Dessutom finns även en ytbehandlingslinje för kemisk förnickling.

Fabrikslokalerna saknar öppna avlopp och kemikalier förvaras i särskilt förråd som är invallat och har en uppsamlingsgrop för att hantera eventuella läckage.

Hårdförkromningsbaden ventileras innan utsläpp till luft. Luften passerar "kromfällor" innan den avleds ovan tak. Avskiljd kromsyra samt spolvatten från rengöring av "fällorna" återtas till hårdförkromningsbaden.

Inkomande vatten till fastigheten stängs automatiskt när ljuset i anläggningen släcks, dvs. när anläggningen är obemannad. Detta för att eliminera risken för en vattenskada, vilken skulle kunna leda till miljökonsekvenser.

Sevesoämnen

Kromsyra

Kromsyra är en lösning av Krom(VI)trioxid och vatten. Krom(VI)trioxid är mörkröda, luktfria, starkt hygroskopiska kristaller som är lättlösliga i vatten.
Kromsyra förekommer i de hårdförkromningsbad som finns i anläggningen. Kromsyrans största risk är vid ett utflöde till omgivningen, diket längs Saladammsvägen och marken runt företaget.

Räddningsinsats

Risker

Risken med kromsyra är inte primärt kopplat mot människor utan är relaterat till miljörisker.

Av tänkbara olycksscenarion är en brand i anläggningen den största. Problem som kan uppstå är att eventuellt släckvatten kan kontaminera omgivningen. De invallningar som hårdförkromningsbaden är placerade i rymmer 90 m^3, vilket gör att de även kan ta emot 60 m^3 släckvatten.

Beroende på hur utvecklad en eventuell brand blir, och vad det är som brinner, kan det taktiska beslutet vara att inte släcka branden för att därigenom förhindra att släckvatten kommer ut i omgivningen.

Räddningstjänst

Till objektet finns insatskort som ett initialt ledningsstöd.

Vid larm från Sala Ytbehandling AB larmas primärt brandstationen i Sala (heltidspersonal), vilket innebär:

- Insatsledare
- Styrkeledare
- 3 brandmän
- Räddningschef i beredskap (RCB)

Vid behov av ytterligare resurser finns inom Räddningstjänsten Sala-Hebys område ytterligare 6 brandstationer (deltidspersonal). Till detta kommer även möjligheten att, enligt avtal, rekvirera resurser från omgivande räddningstjänster. Specifika resurser utgörs av brandingenjör från Västerås och kemresurser från Köping.

Räddningschef i beredskap, RCB, avgör om han skall ta det operativa ansvaret eller fortsätta med det normativa och strategiska ansvaret.
Om RCB tar operativt ansvar skall han larma länets gemensamma räddningschef i beredskap som då övertar det normativa och strategiska ansvaret.
Samordning av räddningsstyrkornas arbete på platsen sker av skadeplatschef.

Räddningsledaren ansvarar för den operativ samverkan med polis, ambulans och representant från företaget.
Andra aktörer som kan tänkas medverka vid en olycka är Larmtjänst AB (restvärdesräddning), kommunens POSOM-grupp, kommunens miljökontor och teknisk förvaltning m.fl. och dessa kontaktas genom SOS Alarm AB och/eller Sala kommuns tjänsteman i beredskap (TiB).

Information till allmänheten

I Sala tätort finns 13 stycken tyfoner utplacerade. Dessa kan användas för att varna/uppmärksamma allmänheten om en olycka har inträffat.

Signalen, även kallad VMA (Viktigt Meddelande till Allmänheten), kan startas av räddningsledningen om det föreligger större fara för människor. Signalen kan lösas ut från SOS Alarm och från brandstationen i Sala. En utlöst signal skall alltid följas upp av ett meddelande över lokal-/rikskanalerna i radion.
I meddelandet uppmanas allmänheten till vilka säkerhetsåtgärder de bör vidta med anledningen av olyckan, vanligtvis att gå inomhus och stänga dörrar, fönster och ventilation.

Underrättelse till annan stat

Ingen händelse på företaget kan ge konsekvenser för annan stat.

Övning

Planens funktion och ändamålsenlighet skall säkerställas genom övning vart tredje år.
Styrkan från Sala övar såväl insatser som orienteringsövning regelbundet på företaget.

Upprättande och uppdatering av planen

Planen har presenterats för allmänheten i Sala via kommunens hemsida. Planen har också kommunicerats med ovan nämnda företag.

Planen skall förnyas vart tredje år eller när någon västlig förändring sker som påverkar företagens riskbild.